

Академічна свобода вчителя

Відповідно до статті 54 «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу» нового Закону України «Про освіту», педагоги мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;
- вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ та організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників і ще багато пунктів, які окреслюють дійсно широке поле для професійної творчості педагога.

Академічна свобода — самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, яку здійснюють на принципах свободи слова, думки й творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення й використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Поряд з питанням про те, наскільки готові «молоді» учителі до змін, стоїть питання про те, наскільки «старі» кадри готові до їх сприйняття. Із цього приводу український журналіст та політичний діяч Володимир Яворівський говорив: «...ми перебуваємо в такій першOVERесневій ейфорії, і це цілком природно. Та принагідно треба сказати, що ми, українці, маємо дуже консервативну школу — це правда. Вона дуже повільно модернізується, дуже повільно осучаснюється... Наша освіта несе на собі усі родові плями радянського життя, коли ці вчителі мусили складати конспекти, їх перевіряли. Школа сьогодні повинна бути вільніша...».

Освіта ХХІ століття повинна бути творчою й новаторською. У світі, де мінливість стала рисою не тільки наукового й технологічного прогресу, а й способу життя людини, школи та університети зобов'язані як передавати новим поколінням раніше накопичені знання, так і готувати їх до вирішення проблем, із якими особистість і суспільство ще ніколи раніше не стикалися.

Тож зміни, які відбуваються останнім часом у суспільстві, підвищили вимоги до якості освіти. Одним із пріоритетів у цій сфері є підготовка молодого покоління, здатного адаптуватися в мінливому соціумі, жити й діяти в інформаційному суспільстві.